

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

10 JUNI 1993

Ontwerp van wet tot bekraftiging van de koninklijke besluiten genomen in uitvoering van artikel 39bis, § 5, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE SOCIALE AANGELEGHENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR MEVR. VAN CLEUVENBERGEN

De Commissie voor de Sociale Aangelegenheden heeft op 10 juni 1993 een korte besprekning gewijd aan dit ontwerp van wet.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN

Het ontwerp van wet is ingediend tot bekraftiging van de koninklijke besluiten van 17 oktober 1991

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden : mevr. Maximus, voorzitter; de heren Anthuenis, De Backer, Gevenois, mevr. Herzet, de heren Lenssens, L. Martens, mevr. Nélis, de heren Ottenbourg, Taminiaux, Vandermeulen en mevr. Van Cleuvenbergen, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : mevr. Buyle, de heren D'hondt, Leroy en Happart.

R. A 16257

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

720-1 (1992-1993) : Ontwerp van wet.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

10 JUIN 1993

Projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 39bis, § 5, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR MME VAN CLEUVENBERGEN

Endate du 10 juin 1993, la Commission des Affaires sociales a consacré une brève discussion au projet de loi qui vous est soumis.

I. EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES

Le projet de loi a pour objet de confirmer les arrêtés royaux du 17 octobre 1991 et du 29 octobre 1992, qui

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : Mme Maximus, président; MM. Anthuenis, De Backer, Gevenois, Mme Herzet, MM. Lenssens, L. Martens, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Taminiaux, Vandermeulen et Mme Van Cleuvenbergen, rapporteur.

2. Membres suppléants : Mme Buyle, MM. D'hondt, Leroy et Happart.

R. A 16257

Voir :

Document du Sénat :

720-1 (1992-1993) : Projet de loi.

en 29 oktober 1992, die betrekking hebben op het afnemen van bedragen van de batige saldi die in de loop van de jaren 1989, 1990 en 1991 zijn geboekt.

Derhalve zijn de volgende bedragen afgenoemt:

- 670 miljoen in de sector uitkeringen van het R.I.Z.I.V.;
- 800 miljoen in het stelsel van de arbeidsongevallen;
- 2 405 miljoen in het stelsel van de beroepsziekten;
- 4 800 miljoen en niet 5 400 miljoen zoals vermeld is in het enig artikel van het wetsontwerp, in het stelsel van de kinderbijslagen voor werknemers;
- 21 976 miljoen in het stelsel van de pensioenen.

Artikel 39bis van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers bepaalt dat de Wetgevende Kamers de voornoemde koninklijke besluiten moeten bekraftigen.

II. BESPREKING EN STEMMING

Een lid merkt op dat dit wetsontwerp nogmaals aantoont dat de Sociale Zekerheid in haar geheel moet herzien worden. Het overdragen van bedragen schept problemen voor de toekomst: nu gaat er geld uit de Rijksdienst voor Pensioenen, terwijl we weten dat dezelfde pensioenkas later problemen zal hebben. Door deze procedure vervult de Staat zijn taak niet meer: er wordt een hypotheek op de toekomst gelegd.

Een volgende spreker gaat ervan uit dat een positief saldo een indicator is voor goed beheer. Daarom vraagt het lid zich af:

1. of de overdrachten een concreet doel hebben?
2. of het advies van de betrokken organen gevraagd werd?
3. waarom de koninklijke besluiten nu pas ter bekraftiging aan het Parlement worden voorgelegd?

Het laattijdig ter bekraftiging voorleggen is ook een probleem voor een ander lid: formeel gezien is dit een achternahollen van de feiten, daar het bekraftigen door het Parlement normaal onmiddellijk moet volgen. Daarenboven valt het op dat dit wetsontwerp ingediend werd door Minister Moureaux op 4 mei, de dag van zijn ontslag.

Een volgende spreker heeft bedenkingen bij de gevolgde wetgevende techniek. Enerzijds, zegt de spreker, gaat het in dit wetsontwerp om belangrijke

sont relatifs aux prélèvements effectués sur les soldes positifs réalisés au cours des années 1989, 1990 et 1991.

C'est ainsi qu'ont été prélevés:

- 670 millions dans le secteur indemnités de l'I.N.A.M.I.;
- 800 millions dans le régime des accidents du travail;
- 2 405 millions dans le régime des maladies professionnelles;
- 4 800 millions, et non pas 5 400 millions comme il est indiqué à l'article unique du projet de loi, dans le régime des allocations familiales pour travailleurs salariés;
- 21 976 millions dans le régime des pensions.

L'article 39bis de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale dispose que les Chambres législatives ratifient les arrêtés royaux précités.

II. DISCUSSION ET VOTE

Un commissaire fait observer que le projet de loi en discussion démontre, une fois de plus, que la sécurité sociale doit être revue dans son ensemble. Le transfert de montants crée des problèmes pour l'avenir: on préleve actuellement de l'argent de l'Office national des pensions, alors que nous savons que cette même caisse de pensions connaîtra des problèmes plus tard. En suivant cette procédure, l'Etat n'accomplit plus sa mission: l'avenir est hypothéqué.

L'intervenant suivant part du principe qu'un solde positif est l'indicateur d'une bonne gestion. C'est pourquoi il se demande:

1. si les transferts ont un objectif concret;
2. si l'avis des organes concernés a été demandé;
3. pour quelle raison les arrêtés royaux ne sont soumis que maintenant pour confirmation au Parlement.

La présentation tardive aux fins de confirmation constitue également un problème aux yeux d'un autre membre: du point de vue formel, on légifère avec un retard considérable sur les faits, puisque, normalement, la confirmation par le Parlement doit suivre immédiatement. En outre, il est frappant de constater que ce projet de loi a été déposé par le ministre Moureaux le 4 mai, jour de sa démission.

L'intervenant suivant émet des objections à l'encontre de la technique législative suivie. D'une part, dit-il, le projet de loi à l'examen porte sur des

bedragen, en anderzijds is deze besprekking het top-punt van tijds- en energieverlies: de wetgever kan niet anders dan ratificeren, of de Sociale Zekerheid komt in grote problemen. Het zou dus zinvol zijn dat de Regering een wijziging van artikel 39bis van de wet van 29 juni 1981 zou voorstellen.

Nog een ander lid komt terug op het beheer van de Sociale Zekerheid. Door artikel 39bis, § 5, van de wet van 1981 wordt het overschot van zuinige sectoren afgeroomd en wordt de aanleg van reserves verhinderd. Daarenboven wordt het hele financieringssysteem ondoorzichtig. De wet voorziet enkel voor 1991 in een toewijzing van positieve saldi aan het Fonds voor Financieel Evenwicht. Nadien moet een nieuwe wet deze methode ten gronde herzien.

Een volgend lid vat de door iedereen aangehaalde problematiek samen: alle fracties hebben problemen met het Fonds voor het Financieel Evenwicht, maar ze zijn ook allemaal medeverantwoordelijk voor het ontstaan van het systeem. Misschien kan de Minister, als nieuwkomer met frisse ideeën, een voorstel doen?

De Minister antwoordt dat zijn essentiële prioriteit het evenwicht van de Sociale Zekerheid is. En inderdaad, de demografische ontwikkelingen beantwoorden niet meer aan deze realiteit. Ook de vroegere regeringen hebben naar een oplossing gezocht. De Minister overweegt de Nationale Arbeidsraad in te schakelen om een objectief advies te krijgen. Dit wil hij dan aan het Parlement voorleggen. Over het beheer zegt de Minister dat hij hoopt dat alle sectoren goed beheerd worden, alhoewel hij aanvaardt dat er in sommige gevallen problemen kunnen zijn.

Wat betreft de adviezen van de beheerscomités van de sociale zekerheidsinstellingen merkt de minister op dat de beheerders van het Reservefonds ook de beheerders van de onderdelen zijn, dus controleren zij zichzelf. De minister vermeldt verder nog dat het wetsontwerp inderdaad ingediend werd op 4 mei 1993. Maar Minister Moureaux was die dag nog in functie tot 18 uur 30.

In de verdere besprekking merkt een lid op dat het advies van de N.A.R. onvoldoende is voor een grondige aanpak: de N.A.R. is betrokken partner daar hij mee verantwoordelijk is voor inkomsten en uitgaven. Ook met organisaties buiten de arbeidswereld moet rekening gehouden worden. Het lid vraagt nog nadere preciseringen over de inkomsten en de uitgaven van het Fonds voor het Financieel Evenwicht.

De Minister geeft toe dat het op financieel gebied moeilijk is om een duidelijk beeld te krijgen van de Sociale Zekerheid. Globaal gezien bestaat er momenteel een evenwicht in de Sociale Zekerheid door de regeringsbeslissingen van de voorbije periode, door de transfert via het Fonds voor Financieel Even-

montants importants et, d'autre part, cette discussion est le comble des pertes de temps et d'énergie: le législateur ne peut que procéder à la ratification, sinon la sécurité sociale connaîtrait de gros problèmes. Il serait donc judicieux que le Gouvernement propose une modification de l'article 39bis de la loi du 29 juin 1981.

Un autre membre encore revient sur la gestion de la sécurité sociale. L'article 39bis, § 5, de la loi précitée dépouille de leurs surplus les secteurs économiques et empêche la constitution de réserves. De plus, l'ensemble du système de financement s'en trouve obscurci. La loi ne prévoit une attribution de soldes positifs au Fonds pour l'équilibre financier que pour 1991. Par la suite, une nouvelle loi devait revoir en profondeur cette méthode.

L'intervenant suivant résume les problèmes évoqués par tout un chacun: tous les groupes parlementaires se préoccupent du Fonds pour l'équilibre financier, mais tous aussi sont conjointement responsables de la formation du système. Peut-être le ministre, qui, en tant que nouveau venu, apporte des idées neuves, peut-il faire une proposition?

Le ministre répond qu'il donne la priorité absolue à l'équilibre de la sécurité sociale. Et de fait, l'évolution démographique ne correspond plus à cette réalité. Les gouvernements précédents ont, eux aussi, cherché une solution. Le ministre envisage de faire intervenir le Conseil national du travail afin d'obtenir un avis objectif, qu'il soumettra alors au Parlement. S'agissant de la gestion, le ministre dit espérer que tous les secteurs sont bien gérés, bien qu'il admette que des problèmes puissent se poser dans certains cas.

En ce qui concerne les avis des comités de gestion des organismes de sécurité sociale, le ministre fait observer que les gestionnaires du Fonds de réserve sont également gestionnaires des éléments qui le constituent et qu'ils se contrôlent donc eux-mêmes. Il ajoute que le projet de loi a effectivement été déposé le 4 mai 1993. Mais ce jour-là, le ministre Moureaux est resté en fonction jusqu'à 18 h 30.

Dans la suite de la discussion, un commissaire fait observer que l'avis du C.N.T. ne suffit pas pour permettre une approche approfondie: le C.N.T. est un partenaire intéressé, étant donné qu'il est conjointement responsable des recettes et des dépenses. Il faut également tenir compte d'organisations extérieures au monde du travail. L'intervenant demande encore des précisions supplémentaires sur les recettes et les dépenses du Fonds pour l'équilibre financier.

Le ministre reconnaît que sur le plan financier, il est difficile de se faire une idée précise de la sécurité sociale. Globalement, celle-ci est actuellement en équilibre, à la suite des décisions gouvernementales de la période écoulée, des transferts par le biais du Fonds pour l'équilibre financier et du financement

wicht en door de bijkomende financiering door een lening van 22 miljard. Het is zelfs zo dat het Fonds voor het Financieel Evenwicht vorig jaar niet eens alle middelen benut heeft: er was nog een reserve van 7 miljard.

De probleemsectoren zijn vooral de werkloosheid, een gegeven dat buiten deze besprekking valt, en de geneeskundige verzorging. De structurele maatregelen van het laatste trimester van 1992 inzake klinische biologie, geneesmiddelen en de aanzet in de sector van de radiologie-medische beeldvorming, hebben een gunstige evolutie geschapen. Deze maatregelen werken nog door in 1993. De Minister gaat er dan ook van uit dat een verder evenwicht mogelijk blijft en cijfergegevens bevestigen dit. In de klinische biologie zijn de uitgaven gedurende het laatste trimester met ongeveer 15 pct. gedaald. In de geneesmiddelensector had men de opbrengsten van het declasseren van geneesmiddelen geraamd op 2 miljard per jaar. Waarschijnlijk wordt dit effectief 3,5 miljard op jaarbasis.

Concrete cijfers voor 1993 zijn er nog niet: de gegevens van het R.I.Z.I.V. komen traag binnen, aldus de Minister: alleen die voor januari en februari zijn nu volledig. De Minister voorziet dat de cijfers voor het eerste trimester van 1993 onder het voorziene uitgavenniveau zullen liggen.

* * *

Het enig artikel wordt aangenomen met 9 tegen 7 stemmen.

Vertrouwen werd geschenken aan de rapporteur voor het uitbrengen van dit verslag.

De Rapporteur,

Riet VAN CLEUVENBERGEN. Lydia MAXIMUS.

De Voorzitter,

* * *

L'article unique a été adopté par 9 voix contre 7.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,

Riet VAN CLEUVENBERGEN. Lydia MAXIMUS.

Le Président,

ERRATUM

In het enig artikel, in het tweede lid, eerste gedachtestreepje, leze men « 4 800 miljoen frank » in plaats van « 5 400 miljoen frank ».

ERRATUM

A l'article unique, deuxième alinéa, premier tiret, lire « 4 800 millions de francs » au lieu de « 5 400 millions de francs ».